

LOTUSBLOEMEN OP LINNEN VERSUS KRIJT OP KARTON

fd.
het financieele dagblad

EEN ROUTE LANGS DE AZIATISCHE KUNST VAN VIER GALERIES IN AMSTERDAM

Door onze redacteur: Martine Bontjes

AMSTERDAM – Het is een zonnige middag in mei als kunsthandelaar Paul Lohmann (1962) de deuren opent van een van de oudste galeries van Amsterdam. Gallery238 is gespecialiseerd in kunst van gevestigde Europese en Chinese kunstenaars als Yuan Gong (1961), Svetlana Tartakovska (1979) en Zhuang Hong Yi (1962). Dit in tegenstelling tot Nico Delaive (1957), van Gallery Delaive, die graag met beginnend kunstenaars werkt zoals de Japanse kunstenaar Ayako Rokkaku (1982). Delaive is bevriend met zijn concullega Robbert van Ham (1975) van Jaski Gallery, een galerie die kunstenaars vanuit de hele wereld vertegenwoordigt. Een galeriehouder die zich uitsluitend ontfermt over kunstenaars uit de oosterse kunstgeschiedenis is Dickie Zebregs (1991) van kunsthandel Zebregs & Roëll: Fine Art & Antiques. Deze recent afgestudeerde galeriehouder kruipt het liefst in de huid van zijn kunstenaars en wilt zijn kennis graag delen met zijn klanten.

Wat is de werkwijze van deze Amsterdamse galeriehouders en wat is de verhouding tussen de prijs en kwaliteit van de Aziatische kunstenaars die zij vertegenwoordigen? Het FD koos één werk in het bijzonder dat zij graag onder de aandacht van haar lezerspubliek wilt brengen. Een tipje van de sluier: verbeeldt u zich lotusbloemen in alle kleuren van de regenboog.

De galeries

Gallery238

Brouwersgracht 238, 1013 HE
Amsterdam

Gallery Delaive

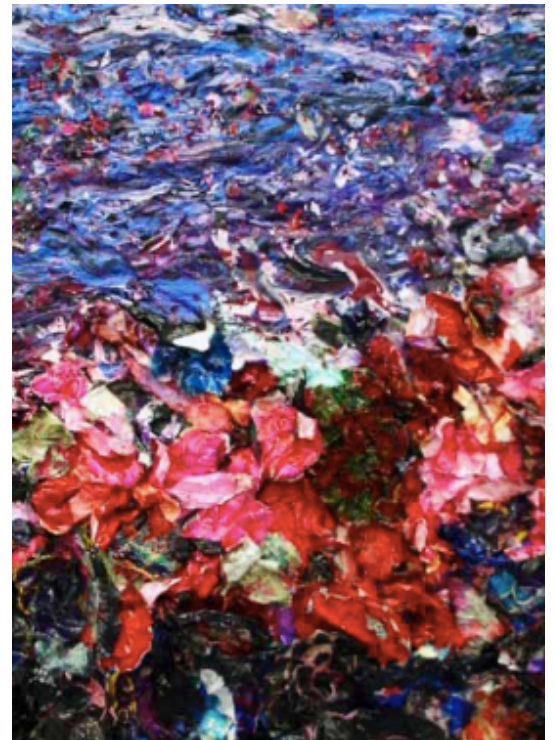
Spiegelgracht 23, 1017 JP Amsterdam

Jaski Gallery

Nieuwe Spiegelstraat 29, 1017 DB
Amsterdam

Zebregs & Roëll Fine Art and Antiques

Keizersgracht 543, 1017 DP Amsterdam

Kunstenaar: Zhuang Hong Yi

Detail: *Flowerseries* (2013)

Materiaal: Gemengde techniek op linnen

Locatie: Gallery238, Amsterdam

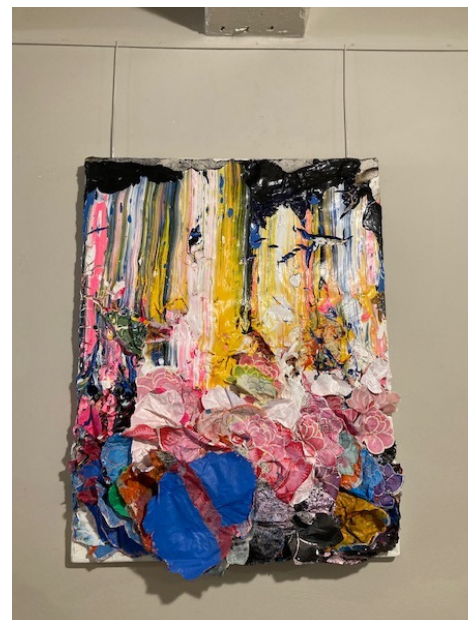
Lotusbloemen in sporen van smog

Wie zich al enige tijd heeft verdiept in de Aziatische kunstmarkt, weet dat de Chinese kunstmarkt een relatief korte geschiedenis kent. De kunst van China stond tot aan het eind van de jaren zeventig van de vorige eeuw in dienst van de staat. Tot in de jaren negentig waren Chinese antiekwinkels de enige plekken waar Chinese kunst werd verhandeld. Het duurde nog tot 1993 tot er voor het eerst een kunstbeurs werd gehouden in het land.

Sinds de jaren negentig zijn er steeds meer galeries in Europa die het werk van Chinese kunstenaars verkopen. Veel van deze kunstenaars emigreerden aan het eind van de culturele revolutie van Mao Zedong (1893-1976) naar verschillende plekken in Europa, waaronder naar Nederland. Dit heeft voor een deel te maken met de belastingvoordelen voor Chinese kunstenaars in Nederland, vertelt galeriehouder Lohmann. Hij kwam via zijn vorige baan bij LoCo-Art in contact met verschillende Chinese kunstenaars. LoCo-Art is gespecialiseerd in de verhuur, lease en verkoop van hedendaagse kunst aan bedrijven en particulieren. Lohmann zag met eigen ogen hoe buitenlandse kunstenaars slim gebruik wisten te maken van het florerende ecosysteem van de westerse kunstmarkt. Daarentegen waren er in China wel veel obstakels: 'Het kost veel geld om vanuit China een schilderij naar Europa te verschepen', vertelt Lohmann. Dit is volgens hem een reden waarom veel Chinese kunstenaars zich vestigen in landen als Nederland en Portugal.

Een voorbeeld hiervan is de Chinese kunstenaar Zhuang Hong Yi. Hij kwam in 1992 naar Nederland waar hij zich samen met zijn vrouw Lu Luo (1971), tevens kunstenaar, vestigde in Groningen. Inmiddels heeft hij tientallen internationale solotentoonstellingen gehad en zijn er verschillende galeries in Europa die het werk van Hong Yi verkopen, waaronder twee in Nederland: Etienne Gallery in Oisterwijk en Gallery238 in Amsterdam. De werken van Hong Yi zijn groot en overweldigend, hij werkt met traditionele Chinese materialen waaronder rijstpapier en inkt, de lotusbloem is zijn hoofdmotief.

Hong Yi vraagt met zijn werk aandacht voor de vervuiling en klimaatproblemen van stedelijke gebieden. Een werk dat in het oog springt is het kleurrijke doek dat hij in 2013 schilderde, een onderdeel van zijn *Flowerseries*. Wat we hier zien is hoe op abstracte wijze lotusbloemen in een spoor van smog worden meegesleept over de grond: 'Bloemen in China groeien tussen het vuilnis. Ze worden bedreigd. In Nederland zijn bloemen vreugdevol, je wordt er blij van', vertelde de kunstenaar in 2013 in het tijdschrift *Pandora*. Hong Yi heeft meerdere materialen verwerkt in dit schilderij, waaronder keramiek, linnen en rijstpapier. Deze materialen zijn van invloed op de prijs, de vraagprijs voor dit werk met de afmetingen 90 x 70 x 10 cm bedraagt € 17.500,-. Lohmann legt uit dat deze prijs mede wordt bepaald door de internationale vraag en onderlinge prijsafspraken. De galeriehouders hebben de gezamenlijke afspraak dat het werk van Hong Yi voor dezelfde vraagprijs wordt verkocht. Lohmann bepaalt zelf of hij een korting toepast, waardoor de uiteindelijke verkoopprijs variabel is. Het maakt Lohmann enthousiast kunstenaars uit het buitenland een podium te bieden in Nederland. Vroeger onderhield hij nog exclusieve verkooprelaties met zijn kunstenaars, maar inmiddels niet meer. Lohmann merkte enkele jaren geleden dat de kunstenaars die hij vertegenwoordigt niet alleen in Nederland willen blijven: 'Zij willen zich breed internationaal oriënteren.' Deze internationale ontplooiing is iets wat Lohmann stimuleert. De kunsthandelaar vindt het bovendien geen probleem dat het werk van de kunstenaars die hij representeert op de veiling voor meer dan het dubbele worden verkocht: 'Dat is toch mooi!'

Kunstenaar: Zhuang Hong Yi
Werk: Flowerseries (2013)
Materiaal: Gemengde techniek op linnen
Afmetingen: 90 x 70 x 10 cm
Vraagprijs: € 17.500,-
Locatie: Gallery238, Amsterdam

Lohmann stimuleert het aankopen van kunst door ondernemers. Hij verbaast zich over het feit dat veel ondernemers nog niet altijd op de hoogte zijn van de fiscale voordelen van kunstinvesteringen. Lohmann stelt dat elke ondernemer de mogelijkheid heeft kunst af te laten schrijven tot veertig procent van de aankoopwaarde. Vervolgens kan het bedrijf dit werk kopen tegen die veertig procent: 'De eventuele waardevermindering van het werk is echter volledig onbelast. Dat kan op termijn dus veel geld opleveren', vertelt Lohmann.

De galeriehouder spoort zijn klanten aan vooral fysiek langs te komen, hij gaat het liefst in gesprek over de kunst terwijl hij het werk laat zien. Voor Lohmann was en is de coronapandemie dan ook een lastige periode, het grootste deel van de verkopen bij Gallery238 vindt namelijk fysiek plaats. De FD-lezer is van harte uitgenodigd eens langs te gaan bij deze galerie op de Brouwersgracht 238 en vergeet dan vooral niet de bovenverdieping. Naast het werk van Hong Yi krijgt ook het werk van de Oekraïense kunstenaar Svetlana Tartakovska een mooi podium toebedeeld. Deze kunstenaar toont momenteel een serie vrouwenportretten in de kleuren van Rembrandt. Al met al zeker een bezoek waard.